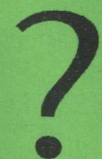

“Πρέπει οι άνθρωποι να καταστρέψουν τη γη τον αέρα και το νερό
για να καταλάβουν ότι το χρήμα δεν τρώγεται?”

Π.Ν.

ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το έντυπο αυτό προέκυψε από την ανάγκη για απάντηση στη νέα απειλή-γέννημα αυτού του συστήματος, τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Σκοπός του εγχειρήματος αυτού είναι να αποτελέσει εφαλτήριο για περαιτέρω ανάλυση του ζητήματος, καθώς και να λειτουργήσει σαν αφορμή για κινητοποίηση του κόσμου απέναντι στα νέα σχέδια της κυριαρχίας, που εχθρεύονται όλο και περισσότερο τον άνθρωπο και την ίδια τη ζωή.

Χωρίς να υποτιμάμε τα υπόλοιπα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει όλος ο πλανήτης και χωρίς να τα βλέπουμε ξεκομμένα μεταξύ τους ασχολούμαστε με το συγκεκριμένο τομέα, γιατί από τη μία είναι η αιχμή του δόρατος για το παγκόσμιο κεφάλαιο, αφού ανοίγει νέους ορίζοντες για κερδοφόρες επενδύσεις και από την άλλη γιατί μια ανάλυση, επιφανειακή έστω, όλων των περιβαλλοντικών θεμάτων (φαινόμενο θερμοκηπίου, τρύπα του όζοντος, ρύπανση, διοξίνες, ραδιενέργεια κτλ κτλ) θα χρειαζόταν βιβλία ολόκληρα.

Για να γίνει κάπως πιο κατανοητό τι είναι και τι επιφυλάσσει η βιοτεχνολογία έγινε προσπάθεια να καταγραφούν στοιχεία και ενδείξεις που αποδεικνύουν την επικινδυνότητα των νέων μεθόδων καλλιέργειας και διατροφής, που προωθούνται από μια χούφτα πολυεθνικές. Η ανάγκη για περισσότερη γνώση πάνω στο ζήτημα, προκύπτει ακόμη περισσότερο τη στιγμή που οι θιασώτες και εκπρόσωποι των εταιριών γενετικής μηχανικής παρουσιάζουν την εναντίωση του κόσμου στα μεταλλαγμένα σαν αφελή και σαν γέννημα του συντηρητισμού προς κάθε τι το πρωτοποριακό. Από την άλλη μια σφαιρικότερη άποψη που αναδεικνύει τη σχέση των μεταλλαγμένων με τα γενικότερα προβλήματα της κοινωνίας, είναι σημαντική τη στιγμή που το σύνολο σχεδόν των οικολογικών οργανώσεων παρουσιάζουν το ζήτημα σαν άσχετο με την οικονομική και πολιτική πραγματικότητα.

Μετάλλαξη, γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (γ.τ.ο.)

Ο όρος μεταλλαγμένα συνδέθηκε και χρησιμοποιείται σήμερα για να χαρακτηρίσει τα προϊόντα της βιοτεχνολογίας. Παρ' όλα αυτά η μετάλλαξη είναι μια φυσική διαδικασία μέσω της οποίας προήλθε η βιοποικιλότητα. Μέσα από τυχαίες αλλαγές στο γενετικό υλικό (DNA) ενός οργανισμού, οι οποί-

ες μεταβιβάστηκαν στους απογόνους του, η φύση κατάφερε να δημιουργήσει τη διαφοροποίηση των ειδών και τον εμπλουτισμό τους.

Η πρώτη ανθρώπινη παρέμβαση που σχετίζεται με το γενετικό υλικό και η οποία χρησιμοποιείται από τις εταιρίες ως παράδειγμα, για την υλοποίηση των εγχειρημάτων της βιοτεχνολογίας, είναι το γνωστό μπόλιασμα, δηλαδή η διασταύρωση συγγενών φυτών με σκοπό τη βελτίωση των ιδιοτήτων τους. Η προσπάθεια συσχέτισης των δύο μεθόδων είναι ατυχής και παραπλανητική αφού το μπόλιασμα είναι μέσα στα φυσικά όρια διασταύρωσης παρόμοιων οργανισμών ενώ οι μέθοδοι της γενετικής μηχανικής μπλέκουν γενετικό υλικό διαφορετικών ειδών.

Μετά τη λεγόμενη "πράσινη επανάσταση" δηλαδή την εισροή χημικών στη γεωργική παραγωγή, τις συνέπειες της οποίας βιώσαμε με το χειρότερο τρόπο, για άλλη μια φορά βρισκόμαστε εν όψη προϊόντων που αυθαίρετα παρουσιάζονται ως "θαυματοουργά" ενώ υπάρχουν αρνητικές ενδείξεις για τις συνέπειες τους και σε μερικές περιπτώσεις αποδείξεις για τις καταστροφικές τους επιπτώσεις.

Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (γ.τ.ο.): Προϊόντα των εταιριών γενετικής μηχανικής, στα εργαστήρια των οποίων γίνονται επεμβάσεις και τροποποιήσεις του γενετικού υλικού των ζωντανών οργανισμών, δηλαδή της βάσης δεδομένων με τις απαραίτητες για τη διαιώνιση κάθε είδους, πληροφορίες. Χρησιμοποιώντας μια σειρά εργαστηριακών μοριακών τεχνικών οι επιστήμονες κόβουν, ράβουν, αντιγράφουν και πολλαπλασιάζουν συγκεκριμένες μονάδες γενετικού υλικού (γονίδια) και τα μεταφέρουν από τα κύτταρα ενός οργανισμού σε άλλα που μπορεί να ανήκουν σε εντελώς διαφορετικό είδος. Για παράδειγμα μπορούν να εισαγάγουν γονίδια ανθρώπου σε βακτηρίδια για να παράγουν ινσουλίνη ή να εισαγάγουν γονίδια βακτηρίων σε φυτά ώστε να παράγουν από μόνα τους εντομοκτόνες ουσίες. Έτσι κατασκευάζονται νέα και πρωτόγνωρα στη φύση γονιδιακά σύνολα.

Οι εταιρίες που ελέγχουν το 98% της παγκόσμιας αγοράς γενετικά τροποποιημένων προϊόντων είναι οι : Syngenta, Aventis-Bayer Crop Science, Dow, Du Pont, Mitsui, Monsanto...

Ιστορική αναδρομή

Στην πρώτη φάση της ανάπτυξης της γενετικής μηχανικής, τις δε-

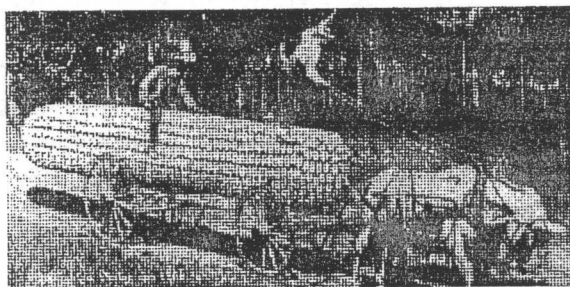
καετίες του 1970-80, είχαμε επεμβάσεις μόνο σε μικροοργανισμούς και μόνο σε αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες εργαστηρίου. Στη συνέχεια τη δεκαετία του 1990 το πράγμα προχώρησε με επεμβάσεις σε φυτά καλλιεργειών για τρόφιμα (μεταφορά γονιδίων από βακτήρια, ποντίκια ή άλλα φυτά σε γεωργικά είδη φυτών) και καλλιέργειες τέτοιων γ.τ.ο. στη φύση. Τα γ. τ. φυτά που προορίζονται για την παραγωγή τροφίμων ή ζωοτροφών περιέχουν γονίδια άλλων ειδών που ενισχύουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους πχ αντίσταση σε ζιζανιοκτόνα, καθυστέρηση του σαπίσματος, αυξημένη περιεκτικότητα αμύλου. Το 1996 είναι η χρονιά της επίσημης έναρξης καλλιέργειας γενετικά τροποποιημένων φυτών για εμπορική εκμετάλλευση.

Ένα από τα πρώτα και πιο πολυδιαφημισμένα βιοτεχνολογικά επιτεύγματα είναι η περίπτωση της γ. τ. σόγιας roundup ready της Monsanto με ενσωματωμένα γονίδια αντοχής στο γνωστό ομώνυμο ζιζανιοκτόνο roundup που (όπως τυχαίως) παράγει η ίδια εταιρία. Αξιολογημένο είναι ότι το συγκεκριμένο φυτοφάρμακο ανήκει στα πιο τοξικά.

Στην Αργεντινή η εξάπλωση της γ.τ. σόγιας ήταν ταχύτατη και η Monsanto απέκτησε το μονοπώλιο των σπόρων της στην τοπική αγορά. Από το 1997, γ.τ. σόγια φυτεύτηκε περίπου στις μισές αρόσιμες εκτάσεις της Αργεντινής, δίνοντας λύση στα μεγάλα προβλήματα που δημιουργήθηκαν μετά τη κατάρρευση της οικονομίας της χώρας. Προοδευτικά εξελίχθηκε σε ζωτικής σημασίας εξαγωγίμο προϊόν με μεγάλες πωλήσεις στις ευρωπαϊκές χώρες αλλά και αλλού, όπου χρησιμοποιείται ως ζωοτροφή. Οστόσο μελέτη έδειξε ότι προκειμένου να ξεπεραστούν προβλήματα που προέκυψαν στις καλλιέργειες, οι αγρότες υποχρεώθηκαν να χρησιμοποιούν διπλάσια ζιζανιοκτόνα σε σχέση με τις συμβατικές σοδειές. Αλυσιδωτά έχουν προκληθεί καταστροφές σε μικρές καλλιέργειες, που γειτονεύουν με τις μεγάλες εκτάσεις των γ.τ. καλλιεργειών, ενώ διαπιστώθηκε ότι προοδευτικά επέρχεται αδράνεια του εδάφους και επιρρεάζεται η υγεία των ανθρώπων. Οι αγρότες και οι οικογένειές τους που ζούν κοντά στις γ.τ. καλλιέργειες παραπονούνται για την εμφάνιση εξανθημάτων, ενοχλήσεις στα μάτια και άλλα συμπτώματα. Κάποιοι είδαν τα ζώα τους να πεθαίνουν ή να γεννούν παραμορφωμένα μικρά...

Επιπτώσεις των γ.τ.ο. στο περιβάλλον και μεθοδεύσεις για την διάδοσή τους.

Όπως γνωρίζουμε, για να καταγραφούν λεπτομερώς οι επιπτώσεις της εφαρμογής μιας νέας τεχνολογίας χρειάζεται να μεσολαβήσει ένα μεγάλο χρονικό διάστημα εντατικών ερευνών. Στην περίπτωση των γ.τ.ο. ο χρόνος που απαιτείται γι αυτό είναι πολύ μεγαλύτερος. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν ήδη ενδείξεις για την επικινδυνότητά τους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αυτό έχει αποδειχθεί.

-Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Αργεντινής που προαναφέρθηκε καθώς και αυτό του Τέξας και του Μισισιπή όπου σε γενετικά τροποποιημένες βαμβάκοκαλλιέργειες παρατηρήθηκαν αποβολές ανθοφορίας, αυτοκατα-

στροφή, υπανάπτυξη και χαμηλή παραγωγικότητα λόγω υψηλών θερμοκρασιών. Επίσης η καλλιέργειά των γ.τ. φυτών συνδέεται με την αναστολή πολύτιμων μικροβιακών λειτουργιών του εδάφους, όπως η αζωτοδέσμευση, με απρόβλεπτες επιπτώσεις στις παραγωγές.

-Οι πρώτες επικίνδυνες παρενέργειες στην ανθρώπινη υγεία αφορούν τα αυξημένα περιστατικά αλλεργιών (αφού ο καταναλωτής δε γνωρίζει τους αρχικούς οργανισμούς από όπου ελήφθησαν γονίδια και έτσι μπορεί να φάει, για παράδειγμα, σόγια που περιέχει γονίδια βραζιλιάνικου καρυδιού στο οποίο μπορεί να έχει αλλεργία ή η νέα γονιδιακή σύνθεση ή κάποιο παραπροϊόν της να προκαλεί αλλεργία) και τα τοξικά φαινόμενα σε ανθρώπους που προκλήθηκαν από τα παραπροϊόντα της βιολογικής παραγωγικής διαδικασίας του νέου γονιδιώματος (περίπτωση διατροφικού συμπληρώματος αμινοξέως τρυπτοφάνης, που παρήχθη από γ.τ.ο. στην Ιαπωνία και προκάλεσε 37 νεκρούς και χιλιάδες νοσηλευόμενους στις ΗΠΑ το 1989).

-Ακόμη, σημαντικό πρόβλημα είναι και η δημιουργία νέων μεταλλαγμένων ιών και παθογόνων οργανισμών, όπως επίσης και το ζήτημα της πρόκλησης γονιδιακών μεταλλάξεων στους οργανισμούς που καταναλώνουν γ.τ.ο.

-Ανεξάρτητη επιστημονική έρευνα στη Γερμανία, το 2000 απέδειξε ότι οι γενετικές τροποποιήσεις που προκαλούνται στα σχετικά τρόφιμα περνούν μέσα από την τροφική αλυσίδα και μεταδίδονται σε όσους τα καταναλώνουν. Στα εντερικά βακτήρια μελισσών που έφαγαν γύρη από γ.τ. καλλιέργειες βρέθηκαν τροποποιημένα γονίδια από τις συγκεκριμένες καλλιέργειες.

-Ένα ακόμη παράδειγμα αποτελεί η Ταϊλάνδη όπου αποδεκατίστηκε το 30% των μελισσών που πέταξαν πάνω από φυτείες βαμβακιού bollgard (το οποίο περιέχει εμφυτευμένα γονίδια για την βιοσύνθεση εντομοκτόνου προτεΐνης, αποσπασμένου από ένα κοινό βακτήριο του εδάφους, του βακίλου της θουριγκίας).

-Το Μάιο του 1994 το Πανεπιστήμιο Κορνέλ στις ΗΠΑ ανακοίνωσε τα συμπεράσματα μιας έρευνας σχετικά με τη θανατηφόρο επίδραση της γύρης γενετικά τροποποιημένου καλαμποκιού bt της εταιρείας Pioneer σε πεταλούδα του είδους Μονάρχης.

Η διαμάχη μεταξύ της Ε.Ε. και των ΗΠΑ στο θέμα των μεταλλαγμένων ξεκίνησε το 1998 όταν η Ε.Ε. απαγόρευσε την πειραματική και εμπορική καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων φυτών στην Ευρώπη καθώς και την εισαγωγή αμερικανικών βιοτεχνολογικών τροφίμων, επικαλούμενη την αρχή των προληπτικών μέτρων. Οι ΗΠΑ κατηγόρησαν τότε την Ευρώπη ότι επιτείνει τον κίνδυνο του λιμού στην Αφρική. Έτσι ξεκίνησαν διαδικασίες για προσφυγή στον Π.Ο.Ε., ενάντια στο Ευρωπαϊκό μορατόριουμ στα μεταλλαγμένα, με την αιτιολογία ότι είναι παράνομο και αντιεπιστημονικό. Με την πρόφαση της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων οι ΗΠΑ μετέτρεψαν το ζήτημα από θέμα υγείας και βιοασφάλειας σε απλή εμπορική διαφορά, επεκτείνοντας τη δικαιοδοσία του ΠΟΕ και φέρνοντας έτσι το παιχνίδι στα μέτρα τους. Το μορατόριουμ κόστισε στις ΗΠΑ 300 εκατομμύρια δολάρια ετησίως.

Η επικράτηση των γ.τ.ο. στην αγορά μεθοδεύεται και με τους λεγόμενους "νόμους για τα πνευματικά δικαιώματα που σχετίζονται με το εμπόριο" (Trade Related Intellectual Property Rights- TRIPs). Οι νόμοι αυτοί είναι ακόμη ένας τρόπος για τις εταιρίες βιοτεχνολογίας να κρατούν τους παραγωγούς και όλη την κοινωνία σε κατάσταση ομηρίας αφού κατοχυρώνουν την ιδιοκτησία φυτών που ήταν γνωστά εδώ και

χιλιάδες χρόνια. Οι εν λόγω εταιρίες φτάνουν και στο σημείο να πατεντάρουν γονίδια φυτών, ζώων και ανθρώπων. Ο παραγωγός που καλλιεργεί γ.τ. φυτά, υπογράφει υποχρεωτικά προσωπικό δεσμευτικό συμβόλαιο υπο τους όρους που θέτει η εταιρία. Με τις πατέντες οι καλλιεργητές μετατρέπονται σε επινοικιαστές της γης, σε δουλοπάροικους. Είναι υποχρεωμένοι κάθε χρόνο να αγοράζουν σπόρο και αγροχημικά από την εταιρία, γιατί ακόμη κι όταν οι σπόροι δεν είναι στérηροι δεν έχουν δικαίωμα να τους ξαναφυτέψουν αφού θεωρούνται ιδιοκτησία της εταιρίας.

Στον Καναδά και στις ΗΠΑ έχουν γίνει διώξεις αγροτών και έχουν εκδοθεί καταδικαστικές αποφάσεις εναντίων τους μετά από μηνύσεις της πολυεθνικής εταιρίας Monsanto. Οι αγρότες επιχείρησαν να φυτέψουν εκ νέου σπόρους που είχαν βλαστήσει από τη σοδειά τους. Τα δικαστήρια δικαίωσαν την εταιρία καθώς οι αρχικοί σπόροι της "ανήκουν" με πατέντα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η διάδοση και εδραίωση των μεταλλαγμένων οργανισμών στηρίζεται και σε έναν άλλο παράγοντα, φυσικό αυτή τη φορά, την αναπαραγωγική διαδικασία. Η μεταφορά των γονιδίων γ.τ. φυτού μέσω της γύρης με τη βοήθεια του αέρα ή των εντόμων είναι χαρακτηριστική. Έτσι η συνύπαρξη γ.τ. σοδειών με συμβατικές ή βιολογικές δεν είναι δυνατή, αφού τα μεταλλαγμένα γονίδια επιμολύνουν και τις άλλες καλλιέργειες. Η απόσταση ασφάλειας γ.τ. καλλιεργειών από άλλες για την αποφυγή γενετικής μόλυνσης καθώς και από κυψέλες μελισσών έχουν οριστεί τα 100 και 500 μέτρα αντίστοιχα, όταν έχει επιβεβαιωθεί διασπορά γονιδίων σε απόσταση μεγαλύτερη των 2000 μέτρων, ενώ η ακτίνα νεκταρολόγησης της μέλισσας εκτείνεται στα 2500 μέτρα από την κυψέλη. Επομένως ο κίνδυνος για επιμόλυνση του περιβάλλοντος από τους γ.τ.ο. είναι σίγουρος, ενώ η καταστροφή της βιοποικιλότητας που θα επέλθει, οδηγεί στην απόλυτη εξάρτηση της ανθρωπότητας απ' τις εταιρίες, που είναι οι νόμιμοι κάτοχοι των σπόρων. Η κατάσταση δυστυχώς έχει ήδη ξεφύγει από τον έλεγχο, καθώς συμβατικές σοδειές αργότερα αποδεικνύονται επιμολυσμένες. Στη πολύ κοντινή μας Δράμα, στις 27/5/04 εκατοντάδες στρέμματα καλαμποκιού αποδείχτηκαν επιμολυσμένα. Ο σπόρος από τον οποίο φυτεύτηκε το καλαμπόκι ήταν εισαγόμενος από την Αμερική. Οι αγρότες απαίτησαν την καταστροφή της σοδειάς και την αποζημίωσή τους από την εταιρία...

Οι προφάσεις των εταιριών, για την επικράτηση των μεταλλαγμένων σπόρων και οργανισμών είναι:

-Το μικρό κόστος παραγωγής.

-Η αντοχή των φυτών στις καιρικές συνθήκες και τα ζιζάνια.

-Η αντιμετώπιση του υποσιτισμού στον "3ο κόσμο"

Η πρόφαση για την μείωση των ζιζανιοκτόνων είναι αβάσιμη, καθώς όχι μόνο δεν μειώνονται, αλλά χρησιμοποιούνται εντατικότερα στις καλλιέργειες γ.τ. φυτών. Για παράδειγμα στην Αργεντινή, στις φυτείες γ.τ. σόγιας χρησιμοποιήθηκε διπλάσια ποσότητα ζιζανιοκτόνου σε σχέση με τις συμβατικές καλλιέργειες. Στην Αγγλία η εταιρία Bayer αναγκάστηκε να ματαιώσει την καλλιέργεια του γενετικά τροποποιημένου καλαμποκιού της. Η απόφαση της εταιρίας συνδέεται με την επιβολή πανευρωπαϊκής απαγόρευσης στο τοξικό ζιζανιοκτόνο ATRAZINE που είχε θεωρηθεί απαραίτητο για την εμπορική επιτυχία της καλλιέργειας. Η υποκρισία των εταιριών είναι τρομακτική, αφού γνωρίζουμε (και δεν το κρύβουν άλλωστε) ότι τα προϊόντα τους σχεδιάζονται ώστε να αντέχουν σε μεγαλύτερη ποσότητα φυτοφαρμάκων απ' ό,τι οι συμβατικές καλλιέργειες. Μαζί με την αγορά του σπόρου ο αγρότης παίρνει και το ανάλογο πακέτο ζιζανιοκτόνων, τα οποία κατασκευάζονται από τις ίδιες εταιρίες. Η Bayer αυτή τη στιγμή είναι ιδιοκτήτης των μισών ποικιλιών γ.τ. προϊόντων στην Ευρώπη συμπεριλαμβανομένων και ποικιλιών ηλιανθού, καλαμποκιού που διαφημίζονται ως ανθεκτικά στο ζιζανιοκτόνο Liberty, το οποίο παρασκευάζεται από την ίδια...

Σε καλλιέργειες γ.τ. οργανισμών που από μόνοι τους παρήγαγαν εντομοκτόνο ουσία, ενώ αρχικά παρατηρήθηκε αντιμετώπιση των εχθρών των καλλιεργειών, στη συνέχεια υπήρξε μαζικότερη επανεμφάνισή τους και κατά συνέπεια ανάγκη για μεγαλύτερη χρήση ισχυρών χημικών. Αυτό συνέβη γιατί με την ύπαρξη του γονιδίου (που είναι υπεύθυνο για την παραγωγή της εντομοκτόνας ουσίας) αυτού, τα φυτά απενεργοποίησαν το φυσικό αμυντικό τους σύστημα και τα έντομα μετά από κάποιες γενιές προσαρμόστηκαν και έγιναν πιο ανθεκτικά.

Οι ίδιες οι εταιρίες προώθησης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών υποστηρίζουν ότι τα προϊόντα τους είναι χαμηλότερης ποιότητας με τα αντίστοιχα της βιολογικής καλλιέργειας, θεωρώντας δεδο-

μένο ότι την καλή ποιότητα είναι φυσικό να την πληρώνουμε πιο ακριβά! Έτσι λοιπόν όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα (εδώ συμπεριλαμβάνονται και οι διαχειριστές της βιοτεχνολογίας) θα έχουν πρόσβαση στα οικολογικά προϊόντα (όσο αυτά θα υπάρχουν), ενώ ο υπόλοιπος πληθυσμός θα τρέφεται με φτηνή μεταλλαγμένη τροφή.

Η χαμηλή τιμή είναι ένα από τα βασικά ατού για την επικράτηση των γ. τ.ο. Το κόστος παραγωγής τους είναι πιο μικρό απ' ό,τι των συμβατικών και των οικολογικών καλλιεργειών. Αυτό βέβαια δεν συνεπάγεται και ες αεί χαμηλές τιμές πώλησης των προϊόντων, αφού γνωρίζουμε καλά ότι στις συνθήκες της ελεύθερης αγοράς, ειδικά όταν κάποιος έχει το μονοπώλιο, αυξάνει και μειώνει τις τιμές κατά το δοκούν.

Μέσα στον ξέφρενο αγώνα για κατάκτηση της αγοράς, οι εταιρίες παρουσιάζονται με το πρόσωπο του "κοινωνικά ευαίσθητου" αφεντικού. Μιλάνε για την περίφημη αντιμετώπιση του υποσιτισμού στον "3ο κόσμο", λόγω της αύξησης της παραγωγής και της μείωσης του κόστους. Επιχείρημα υποκριτικό και αναληθές αφού ο υποσιτισμός δεν οφείλεται στην έλλειψη τροφής στον πλανήτη, αλλά στην κακή διαχείριση των φυσικών πόρων. Αχανείς εκτάσεις στον λεγόμενο "3ο κόσμο" καλλιεργούνται συστηματικά με συγκεκριμένα είδη για να εξαχθούν αργότερα στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, ενώ οι αυτόχθονες πεθαίνουν από την πείνα. Μην ξεχνάμε το γεγονός ότι πολλές εκτάσεις καλλιεργούνται με φυτά που προορίζονται να γίνουν ζωοτροφές, τη στιγμή που με την ίδια παραγωγή μπορούν να τραφούν χιλιάδες άνθρωποι. Συν τοις άλλοις είναι κραυγαλέο το γεγονός ότι χιλιάδες τόνοι τροφίμων πετιούνται στις χωματερές ή αφήνονται να σαπίσουν για να μη βγουν στην αγορά και πέσει η τιμή.

Έτσι λοιπόν δεν κοροϊδεύουν κανένα. Ο πλανήτης έχει αρκετούς πόρους ώστε να θρέψει πολύ περισσότερο από τον τωρινό πληθυσμό, αρκεί να βγουν από τη μέση οι ληστές του κοινωνικού πλούτου, που δεν είναι άλλοι από τους ίδιους που βγαίνουν και μιλάνε για φιλανθρωπία και λύση του υποσιτισμού μέσω της τεχνολογικής "προόδου".

Εναλλακτική μέθοδος: η Βιολογική-Οργανική Καλλιέργεια

Με τον όρο βιολογική γεωργία χαρακτηρίζονται όλες οι μορφές παραγωγής γεωργικών προϊόντων με μεθόδους που αποκλείουν πλήρως

σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής κάθε μορφή χημικών συνθετικών ενώσεων και ουσιών. Αυτή η πρακτική στην Ελλάδα είναι ακόμη πολύ νέα αφού πρωτοεφαρμόστηκε την περίοδο 1990-93. Μια πολύ συνοπτική αναφορά στα θετικά αυτής της μεθόδου είναι τα εξής:

- Εξοικονόμηση ενέργειας που σε κάποιες περιπτώσεις φτάνει ως και πάνω από 60% συγκριτικά με τη συμβατική γεωργία

- Μειωμένη εκπομπή ρύπων και ειδικότερα διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα κατά 60% περίπου

- Εξάλειψη της ρύπανσης των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό) από φυτοφάρμακα, αζωτούχα και νιτρικά λιπάσματα κτλ

- Εξοικονόμηση νερού στις βιοκαλλιέργειες σε ποσοστό 10 έως 30 %

- Γευστικότερα και ανώτερης θρεπτικής αξίας προϊόντα

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων είναι ένα από τα πιο σοβαρά εμπόδια στην ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα. Οι βιοκαλλιεργητές όχι μόνο δεν επιδοτούνται, αλλά πληρώνουν για την πιστοποίηση των προϊόντων τους, πρακτική που είναι εντελώς αντίθετη με όσα ισχύουν σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Ο ΟΠΕΓΕΠ ζητάει επιπλέον εισφορά στους αγρότες και μάλιστα αναδρομικά, ενώ είναι ο μοναδικός τομέας της γεωργίας που συμβαίνει κάτι τέτοιο.

Νομοθετικό πλαίσιο

Στις 2 Ιουλίου του 2003 η Ευρωπαϊκή Ένωση άρει το μορατόριουμ που είχε θέσει στις ΗΠΑ και υιοθετεί νέους κανονισμούς για τη σήμανση και ιχνηλασιμότητα των μεταλλαγμένων στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2003. Σύμφωνα με αυτούς τους κανονισμούς:

Όλα τα προϊόντα τα οποία περιέχουν ή προέρχονται από μεταλλαγμένα συστατικά, σε ποσοστό πάνω από 0,9 % πρέπει να φέρουν σήμανση ότι αυτό το προϊόν περιέχει γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Σήμανση απαιτείται ακόμα και στις περιπτώσεις που το μεταλλαγμένο DNA δεν ανιχνεύεται εργαστηριακά. Σύμφωνα με τη νομοθεσία επιτρέπεται η "τυχαία ή τεχνικά αναπόφευκτη" παρουσία μεταλλαγμένου οργανισμού σε προϊόντα ή σε κάθε συστατικό προϊόντων σε ποσοστό 0,9% (ανώτατο όριο ανίχνευσης). Αυ-

τό το όριο αφορά το κάθε συστατικό του προϊόντος. Πρέπει να σημειωθεί ότι εξαίρεση για 3 χρόνια δίνεται σε κάποιους γ.τ.ο. οι οποίοι δεν έχουν εγκριθεί από το κανονισμό αλλά έχουν λάβει θετική γνωμοδότηση από την επιστημονική επιτροπή της Ε.Ε. Επίσης εξαιρούνται τα προϊόντα ή συστατικά που παράγονται με την βοήθεια μεταλλαγμένων μικροοργανισμών όπως ένζυμα, βιταμίνες κτλ για τα οποία δεν απαιτείται σήμανση. Σήμανση πρέπει να φέρουν και οι γ.τ. ζωοτροφές ενώ τα προϊόντα που προέρχονται από ζώα που τράφηκαν με αυτές όπως το κρέας τα αυγά και το γάλα δεν σημαίνονται...

Διεθνείς Οργανισμοί, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και αντιστάσεις

Η προσπάθεια για τη μετάλλαξη του πλανήτη από μια ελίτ εταιριών βιοτεχνολογίας βαρύνει τόσο τους διεθνείς οργανισμούς και τους φορείς για την υγεία, όσο και τις λεγόμενες "μή κυβερνητικές οργανώσεις", αφού ο καθένας τους με διαφορετική βαρύτητα ευθύνης και τρόπο δράσης, συμβάλει σε αυτή. Οι νόμιμοι διεθνείς ελεγκτικοί μηχανισμοί υγείας, Π.Ο.Υ., Π.Ο.Τ. κτλ, όπως και οι διεθνείς οργανισμοί τύπου Π.Ο.Ε., επιτελούν σημαντικό έργο για το πλάσιμα των γ.τ.ο.. Η εγκυρότητά τους θεωρείται σε πολλές περιπτώσεις αδιαμφισβήτητη, αφού σε ζητήματα που αφορούν την παγκόσμια υγεία όπως επιδημίες, υιοί κτλ κινητοποιούνται άμεσα. Στις περιπτώσεις όμως που εμπλέκονται οικονομικά συμφέροντα, ο ρόλος τους είναι η εξυπηρέτηση αυτών, παρέχοντας τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις. Έτσι έχοντας τη συγκατάθεση των υποτιθέμενων αμερόληπτων οργανισμών οι εταιρίες μπορούν να θέσουν σε ισχύ πολύ πιο εύκολα τα ανθρωπίνως σχεδιά τους.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση διατείνονται ότι οι γ. τ. ο. πληρούν όλες τις προδιαγραφές ώστε να χαρακτηρίζονται ασφαλείς. Ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), υιοθετώντας την αντίληψη των πολυεθνικών της βιοτεχνολογίας ότι το πρόβλημα της πείνας είναι τεχνικό και όχι πολιτικό, ζητάει να μπουν περισσότερα προϊόντα στη λίστα των μεταλλαγμένων, αλλά και να προστεθούν κρατικά κονδύλια στην έρευνα για την καταλληλότητα αυτών. Στην ουσία ζητούν τον εμπλουτισμό της λίστας των μεταλλαγμένων με νέα είδη. Η έκθεση είναι σαφής: στα τέσσερα βασικά μετα-

λαγμένα είδη (καλαμπόκι, βαμβάκι, σόγια και ελαιοφόρο κράμβη) προτείνεται να συμπεριληφθούν και γεωργικά προϊόντα όπως η πατάτα, το ρύζι, τα δημητριακά και η ταπιόκα.

Από την άλλη οι "μη κυβερνητικές οργανώσεις"(μ.κ.ο.) παρόλο που γνωστοποιούν θέματα όπως αυτό των γ.τ.ο., επικεντρώνουν τη δράση τους στη θέσπιση καλύτερων νόμων, αγνοώντας (?) ότι αυτό το σύστημα είναι που γεννά την ανάγκη για αντιοικολογικές παρεμβάσεις. Η λογική που προωθούν οι μ.κ.ο. είναι η αντικατάσταση της φυσικής παρουσίας των υποστηρικτών τους, με συνδρομητική, ενισχύοντας τη λογική της διαμεσολάβησης και των λίγων "ειδικών" που δρουν για χάρη των πολλών "μη ειδικών". Λάτρεις των συμβολισμών, του ρεφορμισμού και της νόμιμης οδού είναι πάντα έτοιμοι να ξεπουλήσουν τον αγώνα που κάνουν, ικανοποιούμενοι από μια υποτυπώδη υποχώρηση στα σχέδιά του εκάστοτε εχθρού τους και καταδικάζοντας κάθε μη πασιφιστική ενέργεια που σαν στόχο έχει το σαμποτάρισμα των σχεδίων των αφεντικών. Η νόμιμη οδός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να αποφέρει καρπούς μόνο μέσα σε ορισμένα πλαίσια. Οι νόμοι και η νομιμοφροσύνη που επιβάλλει η κυριαρχία είναι πράγματα εχθρικά προς το ριζοσπαστικό απελευθερωτικό αγώνα και δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να φρενάρουν την ορμή μας, μπλέκοντάς μας σε γραφειοκρατικές και εξουσιαστικές λογικές. Η βίαιη αντιπαράθεση είναι αναπόφευκτο μέρος της πάλης εφόσον ο αντίπαλος έχει εξουσία στα χέρια του.

Από την άλλη, εκτός από τις "μη κυβερνητικές οργανώσεις", υπάρχουν και άλλες μορφές αντίστασης με οικολογικό χαρακτήρα. Η Animal Liberation Front, Earth Liberation Front και η Revolutionary Cells-Animal Liberation Brigade είναι μερικές από τις ριζοσπαστικές οικολογικές οργανώσεις που δρουν στις ΗΠΑ και έχουν αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Θεωρούν τη χρήση βίας αναπόφευκτη στον αγώνα ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος και την καταπίεση ανθρώπων και ζώων. Ενδεικτικές είναι οι επιθέσεις σε βιοτεχνολογικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια με πειραματόζωα, βιοτεχνίες γούνας, καλλιέργειες γ.τ. οργανισμών κ.α. Με βάση στοιχεία του FBI έχουν καταγραφεί 600 πράξεις "οικοτρομοκρατίας" συνολικού κόστους 50 εκατομμυρίων δολαρίων.

Πράξεις αντίστασης, έχουν παρουσιαστεί και σε πολλά άλλα μέρη και με διαφορετικά σε κάθε περίπτωση χαρακτηριστικά. Δύο παρα-

δείγματα είναι:

Στην Ελλάδα όπου 34 νομαρχίες προχώρησαν σε ανακήρυξη των περιοχών τους σε ζώνες ελεύθερες από τα μεταλλαγμένα.

Στην Ινδία όπου χωρικοί έχουν επανειλημμένα πυρπολήσει σοδειές της Monsanto και έχουν καταστρέψει ολοσχερώς εγκαταστάσεις της.

Έχοντας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι πολυεθνικές εταιρίες γ. τ. ο. και διάφοροι διεθνείς οργανισμοί όσο και τα κράτη είναι συνένοχοι στην επιχειρούμενη καταστροφή του περιβάλλοντος, υιοθετούμε κάθε πρακτική που θα μας οδηγήσει στην καταστροφή τους, ειρηνική ή βίαιη. Είμαστε ενάντια σε ένα σύστημα που εκμεταλλεύεται τους φυσικούς πόρους με γνώμονα την αύξηση των κερδών του κεφαλαίου και όχι τις πραγματικές ανάγκες της ανθρωπότητας.

Αυτό που θα σταθεί εμπόδιο στα σχέδιά τους είναι η αυτοοργανωμένη δράση που ως απώτερο στόχο έχει την επανάσταση...

...για ένα κόσμο χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση, όπου η ζωή των ανθρώπων θα είναι σε αρμονική συνύπαρξη με το φυσικό περιβάλλον.

Οικο-δράσεις

